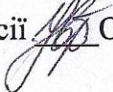

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної
та соціально-економічної підготовки
(протокол № 1 від «29» серпня 2025р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ»**

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітньо-професійна програма	Соціальна педагогіка
Форма навчання	денна

Силабус курсу «Основи економічної теорії»

2025-2026 навчального року

Назва курсу	Основи економічної теорії
Адреса викладання курсу	Вул.Туган-Барановського,7.
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота , 231 Соціальна робота
Викладач курсу	Сенич Галина Богданівна
Контактна інформація викладача	halyna.senych@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу. Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/osnovy-ekonomichnoi-teorii-sotsialna-pedahohika
Інформація про курс	Обов'язковий освітній компонент ОПІ вивчається студентами II-го курсу впродовж четвертого семестру 231 Соціальна робота в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс стає орієнтиром в розумінні сутності ринкових економічних процесів, механізмів та закономірностей їх розгортання, допомагає знаходити дійові рішення, спрямовані на успішне вирішення життєвих економічних проблем. Економічна теорія покликана виробляти новий тип економічного мислення і таким чином формувати сучасний світогляд людини. Молодь, яка має власну активну життєву позицію, стійкі сформовані моральні цінності, бажання працювати і жити добре має стати свідомим, активним громадянином оновленої демократичної України.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни є формування системи економічних знань у майбутніх фахівців. Для досягнення мети визначаються такі цілі : здобувачі в результаті вивчення оперували основними економічними поняттями та термінами; виконували практичні завдання в ході навчальної аудиторної роботи та самоперевірки, самостійно опрацьовували новий тематичний матеріал, приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань при виконанні своїх професійних обов'язків.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Банерджі А., Дюфло Е. Дієва економіка для важких часів. Львів: Наш Формат Мова Українська, 2021. 416с

2. Основи економічної теорії: навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
3. Економічна теорія. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 196 с.
4. Сірко А. Економічна теорія. Політекономія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 448с.
5. Ж. Б. Яворська. Електронний навчальний посібник до вивчення курсу навчальної дисципліни «Основи економічної теорії». Львів. 2023. 119 с.

Допоміжна

1. Андрусь О.І. Економічна теорія: інтерактивні методи в модульному навчанні. Київ:КНТ, 2008. 479с.
2. Ватаманюк О. З. Бізнес-економіка: навчальний посібник / О. З. Ватаманюк. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 324 с.
3. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка. навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 168 с.
4. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
5. Мочерний С.В., Устенко О.А. Основи економічної теорії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ. Видавничий центр «Академія». 2015. С. 504.
6. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика : навч. посібник /З. Галушка, О.Лусте. - Чернівці : Чернівець. над. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 288 с
7. Пилипенко Г.М. Фірми, ринкові структури та стратегії у світовій економіці. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 104 с.
8. Федоренко В.Г., Руженський М.М., Палиця С.В., Пінчук Ю.Б. Основи економічної теорії: навч. посіб. – 2-ше вид. перероб. і доп. Київ. Алерта. 2012. 312с.
9. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. Київ. Центр учбової літератури. 2018. 480с.
10. Юрій С.І. Економічна теорія: політична економія. Підручник. Київ. Кондор. 2018. 604с.

	<p style="text-align: center;">Інформаційний ресурс</p> <p>Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / За ред. З. Г. Ватаманюка. URL: https://buklib.net/books/22035/</p> <p>Економіка: вікіпедія. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/Економіка</p> <p>Економічна теорія. Політекономія/ за ред Базилевича В.Д. URL: https://vpu7.com.ua/documents/e-library/economy/ekonomichna_teoriiia_bazylevych.pdf</p>
Тривалість курсу	IV семестр, 60 год, 2 кредити.
Обсяг курсу	20 години аудиторних занять: 10 год - лекційних занять, 10 практичних занять та 40 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет, методи пізнання, функції економічної науки, поняття економічних законів на макро- і мікрорівнях; - основні етапи розвитку світової та української економічної думки; - суть економічної системи, її основні складові та типізацію економічних систем, основні проблеми національної економіки та шляхи їх розв'язання; - сутність економічних явищ і процесів; - економічний зміст відносин власності, розподілу, обміну і споживання матеріальних і духовних благ у суспільстві, суперечностей господарського розвитку, економічних потреб та інтересів; - поняття світового господарства, його складові, тенденції розвитку та їх вплив на Україну. <p>У результаті вивчення курсу студенти повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оперувати основними економічними поняттями та термінами; - виконувати практичні завдання в ході навчальної аудиторної роботи та самоперевірки, самостійно опрацьовувати новий матеріал згідно з вказівками викладача, розв'язувати базові економічні задачі використовуючи відповідні формули; - приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань при виконанні своїх професійних обов'язків. <p>Студент набуває такі компетентності:</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.</p> <p>Загальні компетентності: Загальні компетентності ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена</p>

	<p>суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 5. Здатність виявляти потреби населення у соціальних послугах.</p> <p>СК 6. Здатність організовувати та контролювати надання соціальних послуг.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН 10. Організовувати заходи з реабілітації, реінтеграції, соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг.</p> <p>РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання.</p> <p>РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.</p> <p>РН 16. Здійснювати раціональний вибір і реалізацію технологій соціально-педагогічної роботи з особами, які опинились в складних життєвих обставинах.</p> <p>РН 17. Зберігати та примножувати цивілізаційні цінності і соціально-економічні досягнення суспільства, знати правила ведення здорового способу життя і надання першої медичної допомоги.</p>
Ключові слова	Економіка, економічна теорія, економічні закони, моделі, економічні показники, бюджет, податки, світове господарство.
Формат курсу	Очний (денний) Проведення лекцій і консультацій очно чи в дистанційному режимі для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру із врахуванням поточної успішності.
Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін історія України та загальнодоступної інформації.
Навчальні методи та техніки, які будуть	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи,

використовуватися під час викладання курсу	творчі індивідуальні, групові та підгрупові завдання, дискусія. Запланована робота в системі Moodle.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор. Наявність інтернет-зв'язку .
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання і здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів.</p> <p>Оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за такими видами робіт:</p> <p>Змістовий модуль 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семінар –5 балів (макс.10 балів) 2. Самостійна робота студентів упродовж семестру (макс.20 балів): тематичні завдання – до 3 балів;творчо - пошукові роботи, реферати – до 5 балів, повідомлення – 1 бал 3. Модульна контрольна робота – 20 балів <p>Змістовий модуль 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робота на семінарських заняттях – 4 бал (макс 20 балів) 2. Самостійна робота студентів упродовж семестру(макс. 10 балів); тематичні завдання – до 3 балів творчі роботи, реферати – до 5 балів; повідомлення – 1бал . <p>Студенти можуть самостійно опрацювати онлайн- курс відповідної тематики . У разі отримання сертифікату – 5-15 балів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Модульна контрольна робота – 20 балів <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Критерії оцінювання:</p>

	<p>90 – 100 б. – здобувач повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вміє вільно викладати зміст, має глибокі, міцні, систематичні знання всіх питань навчальної дисципліни, розуміє їх значення для своєї професійної підготовки; виконав усі завдання кожної теми та модульного поточного контролю.</p> <p>81 – 89 б. - здобувач ґрамотно і по суті викладає програмний матеріал, застосовує теоретичні знання при виконанні практичних завдань, однак допускає незначні неточності, засвоїв більшість тем навчальної програми, вміє самостійно викладати зміст всіх питань навчальної дисципліни; виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю.</p> <p>71 – 80 б. - здобувач добре знає програмний матеріал, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, самостійно обирає метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату, не завжди вміє вільно викладати зміст всіх питань навчальної дисципліни; виконав більшість завдань кожної теми та модульного поточного контролю.</p> <p>61 – 70 б. – здобувач засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей, припускається неточностей, порушує послідовність у викладі матеріалу, може розв’язувати типові завдання за зразком, але допускає помилки, виконав окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю.</p> <p>51 - 60 б. - здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взвезомвзя’зок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні тези теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може; відчуває труднощі під час виконання практичних завдань, виконав лише деякі завдання кожної теми та модульного контролю.</p> <p>21 – 50 б. – здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, з великими труднощами виконує практичні завдання, знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу; не виконав практичні завдання та завдання модульного поточного контролю.</p> <p>0 – 20 б. - необхідний повторний курс з навчальної дисципліни</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет економічної теорії. Методи наукового пізнання економічної теорії. Економічні закони. 2. Функції економічної теорії. Позитивна і нормативна економіка. Економічна теорія і формування економічної політики. Роль економіки у збереженні та примноженні соціально-економічних досягнень суспільства 3. Етапи розвитку економічної теорії. Основні напрями, школи і течії в економічній теорії. 4. Вклад українських учених у розвиток економічної теорії. Економічні ідеї М. Туган – Барановського.

	<p>5. Економічні потреби. Класифікація і розвиток економічних потреб. Закон зростання потреб. Потреби та економічні інтереси.</p> <p>6. Економічні ресурси і виробничі можливості суспільства. Обмеженість ресурсів. Знаходження рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.</p> <p>7. Основні проблеми організації національної економіки. Крива виробничих можливостей. Альтернативна вартість. Здійснення раціонального вибору ресурсів у роботі соціального педагога.</p> <p>8. Значення типу економічної системи у здійсненні раціонального вибору і реалізацію технологій соціально-педагогічної роботи з особами, які опинились в складних життєвих обставинах</p> <p>9. Товарна форма виробництва, причини її виникнення і розвитку. Еволюція товарного господарства.</p> <p>10.Товар як продукт виробництва. Закон вартості.</p> <p>11.Походження, суть і функції грошей. Види грошей.</p> <p>12. Історія формування української національної грошової одиниці.</p> <p>13. Грошові системи. Суть, структура та види грошових систем.</p> <p>14. Суть і види інфляції. Причини інфляції. Інфляція та її соціально – економічні наслідки.</p> <p>15.Національна економіка та її складові. Економічна система.Типізація економічних систем.</p> <p>16.Суть адміністративно – командної економіки. Ринкова система. Змішані системи. Перехідні економічні системи. Економічна система України.</p> <p>17. Економічні системи за Б. Гаврилишиним.</p> <p>18. Суть власності, її історичні типи, види та форми. Суб'єкти і об'єкти власності.</p> <p>19. Права власності в економіці. Інтелектуальна власність. Тенденції розвитку власності в Україні та у світі.</p> <p>20. Правові форми ділових підприємств. Форми господарювання в Україні.</p> <p>21.Сутність ринку, його функції та умови формування. Види ринків. Інфраструктура ринку.</p> <p>22. Ринковий механізм та його складові. Попит і закон попиту. Пропозиція і закон пропозиції. Ринкова рівновага.</p> <p>23. Можливості реалізації заходів з соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг у ринкових умовах.</p> <p>24. Світове господарство, його суть та структура. Інтернаціоналізація і глобалізація господарського життя. Розвинуті країни та країни що розвиваються.</p> <p>25.Проблема економічного зростання в різних групах країн та в Україні. Особливості економічного розвитку України.</p> <p>26. Глобальні світові тенденції та їх вплив на соціально-економічні процеси в Україні.</p>
--	---

Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.
-------------------	--

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Викон.
Змістовий модуль I. ВСТУП ДО ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ			
1.	Тема 1. Економічна теорія як наука. Предмет і методи пізнання. Роль економіки у збереженні та примноженні соціально-економічних досягнень суспільства	Лекція – 1 год, самостійна робота – 4 год.	Згідно з розкладом
2.	Тема 2. Зародження та розвиток економічної теорії.	Лекція – 1 год	Згідно з розкладом
3.	Тема 3. Проблеми організації національної економіки Економічні потреби і виробничі ресурси. Здійснення раціонального вибору ресурсів у роботі соціального педагога.	Лекція -1 год, самостійна робота – 4 год.	Згідно з розкладом
4.	Тема 4. Економічна система суспільства і її значення у здійсненні раціонального вибору і реалізацію технологій соціально-педагогічної роботи з особами, які опинились в складних життєвих обставинах	Лекція – 1 год, самостійна робота – 46 год.	Згідно з розкладом
5.	Тема 5. Форми організації суспільного виробництва. Товарне виробництво.	. Лекція – 1 год, самостійна робота – 4 год.	Згідно з розкладом
6	Тема 6. Власність як економічна категорія.	Лекція – 1 год, самостійна робота – 4 год.	Згідно з розкладом
7	Тема 7. Теорія грошей. Інфляція. Грошові системи.	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	Згідно з розкладом
8	Тема 8. Ринок і його інфраструктура. Ринковий механізм. Можливості реалізації заходів з соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг у ринкових умовах. Модульне опитування №1	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год	Згідно з розкладом
Змістовий модуль II. Основи мікроекономіки та макроекономіки			
6.	Підприємництво. Підприємство. Маркетинг та менеджмент у підприємницькій діяльності	Лекція – 2 год, практичне заняття-1 год,самостійна робота – 4 год.	Згідно з розкладом
7.	Економіка домогосподарства . Макроекономіка як наука	Практичне заняття – 1 год, лекція-1 год, самостійна робота – 4 год.	Згідно з розкладом
8.	Економічні коливання та їхні причини. Економічне зростання. Зайнятість та безробіття.	Практичне заняття – 1 год, лекція-1 год,самостійна	Згідно з розкладом

		робота – 4 год.	
9.	Світове господарство. Зовнішньоторговельна політика України.	Лекція – 2 год.	Згідно з розкладом
10	Модульне опитування №2. Підсумково-узагальнююче заняття.	Практичне заняття – 2 год. самостійна робота – 4 год	Згідно з розкладом